

ישראל טבקוב

עבודה בתנועה-תנועת העבודה

טבקוב מספר לנו סיפור. סיפור על אנשים עמלים, גברים ונשים בעבודת יומיום בשדה, בחצר, בבית, בקומנה, בחום ובקור. מקורות ההשראה של טבקוב הם אדם במקום, אדם בחברה, אדם בחיים. הוא מגיש לנו הצצה לעולמם של אנשים יגיעים, עמלים, עסוקים וטורחים, ומצביע בכך על תופעה חברתית ועל מצב חברתי. הצייר חושף לפנינו כמו מצלם אנשים בפעולה, ובעוד הם עובדים ונעים מפעילות לפעילות, הצייר מקפיא את הרגע ומאפשר לצופה לעזור.

להתבונן, ואולי לחשוב על אנשים אחרים באי שם, גורלם וחיייהם. יצירותיו של טבקוב אשר הוצגו ומוצגות במוזיאונים, יושבות בהיכלי השן של האמנות והתרבות, מקום כבוד להם, ושם ומשם הן מספרות על מקומות אחרים, עולם אחר של יגע ועמל המתאר את הסבל האנושי הקיומי.

בהקשר זה את 'אוכלי הבולבוסים' של ואן גוך, את ציורי הקיר החברתיים של אמנים סוציאליסטיים שסיפרו וכתבו על קירות העולם, את חייהם של אנשי העמל, לעיתים אנשי השוליים, אנשים המושכים בעול, טבקוב נותן קול חזותי לקולות המושתיקים. ובעת שהוא חודר לעולמם, מתאר את הווי חייהם, הוא, כדרכו של צייר, חוקר פנומנולוג, הוא גם מציץ.

הוא מציץ לעולמן של נשים עסוקות, פועלות, העוסקות במלאכות שמוכרות ומוגדרות כנשיות. אפיה, ניקיון, מיון, ליקוט, כשהן יחפות ועירומות למחצה. טבקוב מקפיד להציגן בלבוש חזייה, הצצה לחזה הנשי השופע, ואמירה מבחינתו, עוד משהו על המיניות חסרת הארטיקה של נשים קשות יום. החזה שלהן, בניגוד לחזה המפואר שלנשים ששימשו מודל לציירים הקלאסיים, מופיע כאן כמו עוד איבר בגוף, אולי אפילו מכביד משהו, והצופה שואל, האם זו אם מינקת, או אישה אירוטית, או אישה פועלת כמו כל אדם, כפי שעולה מאחד הציורים. יש שיאמרו שדווקא הצגת האישה בגופייה או חזייה ושדיה הגלויים מייצרים שוויון בינה ובין גברים. כולם פועלים, שווה בין שווים בתוך קבוצה שהיא במעמד נחות.

טבקוב מביא בציוריו את זמן האמת, זמן הפעולה, הרגעים שבהם הנשים, יגיעות, או זמן המנוחה, הפועלים הנחים. בניגוד לציור של ואן גוך בו הוא מתאר את משפחת הפועלים 'אוכלי הבולבוסים' בסיום יום יגיעה, וכפי שהוא מספר באחד ממכתביו לתיאור אחיו "רציית להעביר שהאנשים שאוכלים תפוחי אדמה תחת אור מנורת הנפט, השתמשו באותן ידיים שאיתן נטלו את האוכל לצלחת ואכלו, גם כשעבדו את האדמה ואספו את תפוחי האדמה - כך שהם הרוויחו את המזון ביושר". ואן גוך משתמש בצבעים כהים אפורים ועגמומיים.

הצבעוניות במרבית עבודותיו של טבקוב מונוכרומטית, נעה בין אפרוריות לכחול. החיים האפורים, או לחילופין ההדהוד לתקופה הכחולה של פיקאסו שגם הם מגלמים אווירה עצובה, דרך דמויות שעל פניהם הבעה עגומה או אפתית. התקופה הכחולה של פיקאסו מוכרת כתקופה חשוכה בחייו של האמן בשל סיבות שונות. הכחול של טבקוב הוא לא הכחול של פיקאסו, הוא הכחול שלו, אך עדיין מצטט ומתכתב עם התקופה הכחולה ובכך מרמז על האווירה ועל הלך הרוח.

אמנית נוספת שעמה מנהל טבקוב שיח, גלוי וסמוי היא קטה קולביץ אשר נותנת ביצירת ביטוי אישי עז לסכלם של פועלים ושל אנשים קשי יום שחיו בגרמניה בתקופת הרייך השני. בעבודתה ניתן לזהות זיקה לסוציאליזם. עבודותיה הן מהוות סוג של כתב אישום חברתי כנגד העוולות הנעשות למעמד הפועלים העני. תמונותיה בהבדל מתמונותיו של טבקוב הן אקספרסיביות מלאות קדרות ומועקה. טבקוב, לא עוסק בהבעות פנים, וגם לא מביע את עצמו כצייר אקספרסיבי. טבקוב מצייר מאייר מצבים, מתאר מקום, מצב, פעולה ואנשים. הוא אינו חודר לנבכי נשמתם המיוסרת, כמו גם לא מוסר את נבכי נשמתו שלו המיוסרת. הוא מספר סיפור. סיפור בתנועה, סיפור על תנועה חברתית פוליטית כמו סצנות מתוך מחזה.

קולביץ כותבת באחד ממכתביה "עובדה היא, שאף במקום ששרויה אהבה בין הבריות, נשאר שמץ של עצבון עמוק ביותר. החיים יוסיפו להיות חיים, והם יהיו תמיד חיים שאינם בטמים, כי אם על הארץ מתחת. ואולי משום כך יפים הם כל כך" אפשר לשייך אמירה זו גם לטבקוב, אשר מציג באמצעות ציורים יפים ובעלי חן רב, מצבים הפוכים של קושי ויגיעה וגורם לצופה להתבונן באמפטיה מחד והשתאות מאידך.

דר. נורית צדרבוים

Israel Tabakov

Work in Movement - Labor in Action

Tabakov tells a story. It is the story of laborers, men and women toiling away in the fields or in the yard, at home or in a commune, in scorching heat and freezing cold. Tabakov's sources of inspiration are man in place, in society, in life. He offers us a glimpse into the world of weary hardworking workers, busy, struggling, thus illuminating a social phenomenon and a human condition. Exposing his subjects in action, while working and milling about, the artist freezes the moment and allows the viewers to stop and observe, maybe think about those people, wherever they are, about their lives and destinies.

Tabakov's body of work is given a place of honor, exhibited in museums, adorning the ivory towers of art and culture, whence they tell of other places, of a world filled with toil and labor, portraying the suffering of human existence.

In his paintings, Tabakov takes a stand, pointing a finger at social and maybe even gender equality, or lack thereof. In this context, we have to mention Van Gogh's *The Potato Eaters*, as well as socially-minded frescoes by socialist artists, who drew stories on the walls of the world, who told us of the lives of the working class and the disenfranchised, those who carry the burden. Tabakov gives a visual voice to those who are silenced. And when he penetrates their world to depict their way of life, like all painters, he is both a phenomenological researcher and a bit of a voyeur.

He peeps into the world of busy, hardworking women, engaged in daily chores which are universally defined as feminine, such as baking, cleaning, sorting, gathering, while barefoot and semi-naked. Tabakov purposefully portrays them in their bras, allowing a peek at their ample bosoms, thus saying something more about the non-erotic sexuality of hard working women. Their bosoms, unlike the magnificent breasts of women who modelled for the classic painters, appear to be just another body part, maybe even cumbersome, and so the viewer might wonder if this is a breast-feeding mother, an erotic woman, or just another toiling human being, as seen in one painting. Some would say that portraying a woman in an undershirt or bra, with her breasts in plain sight, creates equality with men. They are all laborers, and she is among equals within this inferior class.

In his paintings, Tabakov brings forth the time for truth, and the time for action, moments of toil and hard work, as well as moments of rest. In *The Potato Eaters*, on the other hand, Van Gogh captures the working-class family after a hard day of drudgery, and as he tells his brother Theo in one of his letters, "I really... wanted to make it so that people get the idea that these folk, who are eating their potatoes by the light of their little lamp, have tilled the earth themselves with these hands they are putting in the dish, and so it speaks of manual labor and – that they have thus honestly earned their food."

Van Gogh uses dark and bleak gray colors. In the same vein, many

of Tabakov's paintings are largely monochromatic, ranging from gray to blue. Life is gray and mundane, or else the color scheme may echo Picasso's Blue Period, which is also melancholic in nature, portraying gloomy and apathetic facial expressions. Picasso's Blue Period is known as a very dark time in the life of this celebrated artist, for various reasons. Tabakov's blue is nothing like Picasso's, but his own brand of blue, yet it does pay homage to the Blue Period, thus implying a similar mood and mindset.

Tabakov engages in a dialogue with another artist, Käthe Kollwitz, whose work gives an intensely personal expression to the suffering of laborers and other hardworking people living in the German Empire. Her body of work shows an affinity to socialism. It is a kind of social indictment against injustice towards the working-class poor. But unlike Tabakov's work, her paintings are expressively filled with melancholy and foreboding. Tabakov does not deal with facial expressions, nor is he an expressive painter. He paints and draws situations, depicting places, conditions, actions and people. He does not delve deep into their tortured souls, and does not expose his own. He tells us a story. It is a story in movement, a story of labor in action - a social and political movement, like scenes in a play.

Kollwitz writes in one of her letters, "Fact is, even where love amongst people still exists, there is some residue of a deeper sadness. Life will still be life, never up there in heaven but down here on earth. Maybe that is why it is so beautiful." Such a quote can also be attributed to Tabakov, who gracefully and beautifully portrays contradictory situations of toil and hardship, making the viewer stand in awe and empathy at the same time.

Dr. Nurit Cederbom

